

stolice a týchto obžalovaných podľa § 326, č. 3 tr. p. obžaloby sprostíť. Generálna prokuratúra — zreteľne len in eventum — navrhovala vysloviť porušenie zákona tiež v druhom odstavci § 108 tr. z.; pokiaľ by sa totiž opatrenie z 8. marca 1934 o doručení rozsudku oslobodeným obžalovaným považovalo za súdne opatrenie, nesmerovalo proti odsúdeným obžalovaným a nemohlo premlčaciu lehotu ohľadom týchto obžalovaných pretrhnúť so zreteľom na cit. predpis II. odst. § 108 tr. z. Keď však najvyšší súd uznal, že tu nešlo vôbec o súdne opatrenie, nemohol uvažovať o jeho prípadnom význame s hľadiska ustanovenia práve cit. a nezaoberal sa vecne uvedeným, len eventuálnym návrhom.

Najvyšší súd neuznal — ako to generálna prokuratúra navrhla — hlavnú súkromnú žalobkyňu R. W. povinnou k náhrade nákladov trestného pokračovania, lebo neshľadal v predpisoch § 442 tr. por. základu k takému opatreniu. Ako zásadu stanoví posl. odst. tohoto § predovšetkým, že rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým sa vyslovuje porušenie zákona, nemá zpravidla pre strany účinku; len ako výnimky z tohoto pravidla sú v ďalšej vete ustanovené oprávnenia najvyššieho súdu na oslobodenie obžalovaného porušením zákona odsúdeného, na zmiernenie trestu a na prikázanie vecí príslušnému úradu. Povinnosť obžalovaných k náhrade útrat trestného pokračovania odpadla zrušením odsudzujúceho rozsudku (§ 482, odst. I tr. por.); povinnosť súkromnej žalobkyne, ktorá by v riadnom pokračovaní musela byť vyslovená podľa predpisu II. odst. cit. §, nemôže byť stanovená v pokračovaní o opravnom prostriedku k zachovaniu právnej jednotnosti, pretože by takto bol proti súkromnej žalobkyňi určený taký účinok, ktorý nie je pripustený v citovaných výnimkách podľa § 442 tr. por. a ktorý tedy rozhodnutie o opravnom prostriedku k zachovaniu právnej jednotnosti podľa zásady v tomto § stanovenej proti strane — hlavnej súkromnej žalobkyňi — mať nemôže.

Čís. 5237.

Pri posudzovaní prísnosti trestov na slobode neľze hľadeť na vedľajší peňazitý trest.

Súd porušil zásadu § 387, odst. 3 tr. p., vymeral-li obžalovanému — bez toho, že by sa bol žalobca odvolal v jeho neprospech — znova trest síce v miernejšom druhu (uzamknutia), avšak dlhšieho trvania (na miesto 3 dní väzenia a peňazitého trestu 100 Kč 5 dní uzamknutia).

(Rozh. zo dňa 27. februára 1935, Zm IV 682/34.)

Najvyšší súd vyniesol v trestnej veci proti A. R., obžalovanej z prečinu urážky na cti, na základe verejného pojednávania o opravnom prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podanom generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. por., tento rozsudok: Opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednotnosti sa uznáva základným a vyslovuje sa, že pravoplatným rozsudkom krajského súdu v K. zo dňa 14. novembra

1933 bol porušený zákon v ustanoveniach §§ 387 — III., 555 tr. p. Podľa § 442 — VII. tr. p. zrušuje sa cit. rozsudok krajského súdu v K. vo výroku o výmere trestu obžalovanej A. R. a podľa § 1 zákona zo dňa 28. júna 1933, čís. 108 Sb. z. a n. ukladá sa jej trest uzamknutia v trvaní troch dní.

D ô v o d y:

Obžalovaná A. R. bola rozsudkom okresného súdu v H. zo dňa 29. marca 1933 odsúdená pre prečin urážky na cti podľa §§ 2, 4-II. zák. čl. XLI:1914 k trestu väzenia na tri dni a k peňažitému trestu 100 Kč (v prípade nedobytnosti tohoto k ďalším dvom dňom väzenia) bezpodmienečne. Na základe odvolania obžalovanej zrušil krajský súd v K. rozsudkom zo dňa 14. novembra 1933 rozsudok súdu prvej stolice čo do kvalifikácie trestného činu obžalovanej a čin ten kvalifikoval ako prestupok podľa § 1 zákona zo dňa 28. júna 1933, čís. 108 Sb. z. a n. V dôsledku toho zrušil rozsudok ten tiež vo výroku o treste a vymeral obžalovanej A. R. znova trest, a to uzamknutím na päť dní. Tým bola vec pravoplatne skončená.

Ponevác po vynesení rozsudku okresného súdu v H., ale pred vynesení rozsudku súdu odvolacieho nabyt účinnosti zákon zo dňa 28. júna 1933, čís. 108 Sb. z. a n. o ochrane cti, právom v smysle § 2 tr. z. a § 41, č. 1 cit. zák. zrušil odvolací súd rozsudok prvého súdu vo výroku o kvalifikácii činu A. R. a tento čin posúdil za prestupok podľa nového zákona o ochrane cti ako v tomto prípade miernejšieho. V dôsledku toho musel odvolací súd zrušiť prvostupňový rozsudok tiež vo výroku o výmere trestu a obžalovanej znovu trest vymerať. Ponevác však proti rozsudku tomu žalobca odvolanie v neprospech obžalovanej nepodal, nebol odvolací súd hľadiac na ustanovenie § 387-III. tr. p. (ktoré podľa § 555 tr. p. platí tiež pre pokračovanie o opravných prostriedkoch proti rozsudkom okresných súdov) oprávnený trest obžalovanej zostríť.

Nove vymieraným trestom však krajský súd v K. obžalovanej A. R. trest zostril. Podľa § 101, IV. odst. tr. z. má sa užiť predpisov tohoto paragrafu, keď sa stretne spolu viac prečinov s inými trestnými činmi; podľa obdoby I. odst. tohoto paragrafu platí tedy, že má byť medzi rôznymi druhmi trestov na slobode za prečin a za prestupok považovaný za miernejší ten trest, ktorý je určený na prestupok. Ponevác na prestupok podľa § 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. je určený trest uzamknutia, správne vymeral odvolací súd obžalovanej trest v tomto druhu trestu. Správne pomínul tiež uložiť vedľajší trest peňažitý, lebo na tento prestupok je ustanovený v zákone alebo trest na slobode, a l e b o trest peňažitý, nie však oba tresty kumulatívne. Trest peňažitý po uložení trestu uzamknutia neprichádzal podľa nového zákona vôbec v úvahu, a to ani v tom smere, aby bol vo spojení s predošlým trestom 3 dní väzenia srovnávaný s novým trestom uzamknutia, ako to snád' mal na zreteli odvolací súd, keď vymeral trest uzamknutia v takej dĺžke (5 dní), že sa rovná dĺžke trestu väzenia (3 dni) a náhradného trestu väzenia (2 dni), určeného pre prípad nedobytnosti peňažitého trestu. Srovnávať možno čo do ťažkosti len dĺžku pôvodného trestu väzenia 3 dni a dĺžku nového trestu uzamknutia 5 dní. A tu príde a n a l o g i c k y k platnosti zase

zásada cit. už I. odst. § 101 tr. z., že medzi rozdielnymi trestmi určenými na zločin má sa pokladať za ťažší ten, ktorý dlhšie trvá; tým a predpisom 4. odst. § 101 tr. z. je aj pre iné prípady srovnania rozdielných trestov na slobode stanovených na prečiny a prestupky zdôraznený význam dĺžky trestu: čím je trest dlhší, tým ťažšie dopadá na odsúdeného. Z týchto úvah vychádza, že odvolací súd ani v tom prípade, keď uložil správne za prestupok trest uzamknutia, nesmel ho bez odvolania žalobcovho vymerať v dĺžke prísnejšej, než ako bola stanovená dĺžka trestu na slobode v rozsudku prvej stolice, tedy na 3 dni. Keď napriek tomu krajský súd v K. svojím rozsudkom zo dňa 14. novembra 1933 uložil ako odvolací súd obžalovanej A. R. na miesto zrušeného trestu väzenia na tri dni a peňažitého trestu 100 Kč trest uzamknutia na päť dní, tedy trest ostrejší než mala obžalovaná podľa prvostupňového rozsudku, žalobcom nenapadnutého, porušil ustanovenie §§ 387-III a 555 tr. p. Bolo preto treba vyhovieť opravnému prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podanému generálnou prokuratúrou a vysloviť porušenie týchto predpisov. Porušenie to, ako plynie z uvedených úvah, stalo sa v neprospech obžalovanej. V dôsledku toho bol v smysle § 442-VII tr. p. rozsudok krajského súdu v K. vo výroku o výmere trestu obžalovanej zrušený a tejto bol podľa § 1 zákona o ochrane cti uložený trest uzamknutia na 3 dni. V ostatných častiach zostáva rozsudok ten v platnosti.

Čís. 5238.

Ustanovení § 146 tr. z. o zotření trestu uvedeného v § 145 tr. z. je použití i při pokusu o vyhnání plodu vlastního.

Důvodem zvýšené trestnosti vinníka podle § 146 tr. z. je otecký poměr vinníkův k dítěti.

Zločin nedokonaného svádění ke spoluvinně na zločinu vyhnání plodu vlastního podle §§ 9, 5, 144 tr. z., spáchaný otcem dítěte, je trestati podle první trestní sazby § 145 tr. z. a podle § 146 tr. z.

(Rozh. ze dne 4. března 1935, Zm II 502/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 7. listopadu 1934, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem nedokonaného svádění ke spoluvinně na zločinu vyhnání vlastního plodu podle §§ 9, 5, 144 tr. z. a odsouzen podle § 145 tr. z. (první sazba), a doplnil napadený rozsudek ve výroku o trestu tak, že uložený trest podle § 146 tr. z. zotřil jedním postem.

Z d ů v o d ů :

Soud první stolice uznal obžalovaného vinným zločinem nedokonaného svádění ke spoluvinně na zločinu vyhnání plodu vlastního podle §§ 9, 5, 144 tr. z., spáchaným tím, že hleděl dne 1. března 1934 v O. svěsti lékaře Dr. G. R. k tomu, aby vyhnal jeho manželce (s jejím svolením a vědomím) plod ze života, při čemž působení obžalovaného zů-